

Škol. rok 1931-32.

Pri hlavnom zápise, konanom dňa 27. a 28. júna, bolo na tento škol. rok zapísaných celkom 351 žiakov, ktorí boli rozdelení dľa ročníkov do 6 tried nasledovne:

<u>I.</u> trieda.....	69 ž.,	.....	1. škol. ročník	,
<u>II.</u> " "	54 ž.,	.....	2. " "	, chlapci,
<u>II. a)</u> " "	48 ž.,	.....	2. " "	, dievčatá,
<u>III.</u> " "	69 ž.,	.....	3. " "	,
<u>IV.</u> " "	63 ž.,	.....	4. " "	,
<u>V.</u> " "	48 ž.,	.....	5.-8. " "	.

Uznosom referátu min. škol. a nár. osvety zo dňa 20. VIII. 1931, č. 54.566/I-1931 bola povolená pobočka pri II. triede, povolená V. najvyššia postupná trieda a schválené opatrenie škol. inšpektorátu II. v Košiciach zo dňa 14. VIII. 1931, č. 4.004/1931, ktorým bola ponechaná III. a IV. zat. postupná trieda ponechaná aj na šk. r. 1931/32.

V tomto uznose referát bol na vedomie tiež aj to, že pre malý počet žiakov pobočka pri I. triede odpadá a čím opatrenie, aby sa bolo zmenšené o 1 uč. silu menš. Keď tak sa nestalo a dňa 1. septembra ku štýpom uč. silám z min. roka pribudly ešte tri, t. j. spolu sedem, t. j. o 1 uč. silu väčš.

Dňom 1. septembra prišli:

1) Karol Pokorný, ustanovený na miesto výpom. uč. Josefa Lu-
pínka, ktorý nastúpi 1. okt. výj. púz. služby a o miesto si neviešadal,
výj. referátu min. škol. a nár. osvety zo dňa 24. VII. 1931, č. 44.108/I-1931,
výpomocným učiteľom na tunajšej škole,

2) Metod Ráchunek, ustan. výj. ref. nariadením zo dňa 25. VII. 1931,
č. 46.202/I-1931 výpom. učiteľom a

3) František Valenčík, ustanovený dočasným učiteľom výj.
referátu nariadením zo dňa 25. VII. 1931, č. 54.397/I-1931.

Učňovanie započalo dňa 1. septembra. Tým dňom
viac pribudli do I. triedy 4 žiaci, do II. tr. žiaci, do IV. a V. tr.
po 1 ž., a II. a tr. ubudla 1 žiacka. Školopovinných zapisa-
ných malo teda škola dňa 1. IX. 1931 celkom 358.

Panevač v I. triede sa počet zapísaných zvýšil na
73, vzniknul nárok na pobočku a preto bola dňa 9. sept. k.r.
odobraná žiadosť o povolenie pobočky, pri I. triede aj na šk.r. 1931/32
a súčasne podaný návrh, aby národná organizácia nie bola tu
ponechaná. Pobočka bola povolená vzh. referátom miesta
z 19. X. 1931, č. 69.724/I-31. a schválená ministerstvom šk. s. v. ovesty
vzh. z 16. XI. 1931, č. 163.503/31-I/2.

Hlavný obrádek je zo dňa septembra 1931, keď
škola očakávala pána ministra školstva a nár. osvety obra
Jana Dérerera. Pán minister sa mal osobne presvedčiť o nut-
nosti stavby školy, súčasne aj o príčine zadržania pracov-
ní v miestnych baniach (sú vyslaný výjav pol. stranou, soo. stranou),
ktorých však nepúšťal. (Udajne preto nepúšťal, lebo súv. kat.
farár Horánsky v Šompachoch chcel podplatiť komunistov, aby
on, ktorí p. min. mal v Šompachoch radovať, znenávideli. Preto
výjav pána ministra malo zabrániť vytrváť.)

Uč. zbor : » » » Metod Ráčinek, František Valenčík,

Atleta Bernusová, gr. k. farár Eugen Šučko, Dušana Podhorák, 7
Karol Pokorný, Mikuláš Podhorák. ~ Prvý člen má
slovo, trnava Knapová, na Stráčku není, lebo ona mala
v tú dobu v gréc. kat. škole, ktorá je od školy na ho-
lone 1.5 km vzdialená, vyučovalo sa riadne, takže na
obrátku sú učelia, ktorí mali vyučovanie na kolonii, alebo
mali dopolednie volno. (Okrem najvyššej, V. triedy,
všetky ostatné majú v šk. r. 1931/32 striedavé pobudené
vyučovanie.)

Starba školy
?

Koncom augusta 1931, správa školy M. Podhorák, 7
nacajúc sa so cvičením v obrani, zastavil sa v Bratislave na
referáte, aby starbu školy posúdil. Pán komisár z okres.
úradu v Jelčici, Lutaris, mu totiž po mnohých intervenciách
ne vedel, čo má robiť, týkajúce sa starby školy, sú
už odoslané do Bratislavy. Podhorák mohol len pustiť, čo
v Bratislave doial nič niet mien na referáte, ale ani na
Expozíciu Trenčianskeho úradu, kde sa malo pojednávať o vy-
platení stavby školského posudku. Čakal si teda v septembri
opäť do Jelčice, kde však nenavštívil p. kom. Lutarisa, ktorý
zatým bol preložený do Štobrova, ale navštívil ešte v archíve
všetky spisy, týkajúce sa starby školy, na veľkom ne-
poriadku, nezorganizované. Poriadok preto pán školského
náčelníka dra Lecha o posúdenie a súčasne o uložení
sobu upovedomil pán šk. inšp. M. Lúčka. Bohom božím
dúš skutočne všetky spisy došli na obz. uctaviť do
Trnava k usporiadaniu a od tých čias možno stále
pracovať, čo táto záležitosť nepuší.

Dňom 30. septembra 1931 odišiel doč. uč. Frant. Valenák,
lebo 1. októbra nastúpil pree. og. službu v hor. prop. pechoty v Poprade.
V oboch triedach, v I. a I/a. (zastupoval) po odchode zomereného
uč. M. Podhorák.

Dňa 4. októbra vydala sa slov. uč. kniha
pova' sa výpravieho vlakom Karol Prügla.

28. október bol oslávny obdobie ako v roku minu-
lom. Slavnosťi sú mal výj. uč. M. Rachúnek.

Dňa 9. novembra 1931 nastúpil na tur. škole učiteľ
výprav. uč. Karol Pomaral, rodák z Tiedne. Studoval na reálke,
stabil aj dopĺňovaním maturitu na uč. ústave, preto však nemôže
byť ustanovený docasnym uč., lebo chýba veľa uč. štát. praxnosť.
(Zj. ref. č. 85.413/I. - 1931 z 9. XI. 1931.)

Zastavenie
prorodu v miest.
baniach 29. VIII. 1931.

Zastavením prarodu v miestnych baniach nastala veľ-
ká bieda. Účit. sbor veľa si sa uhol pomáhať, ako sa dá.
čítala sa podpora na škol. potreby, pre nemajet. uč. od ohe-
radu, od ohe na ošacovaní akciu, od tel. lev. kura,
od mladých a púbejných, malo sa bábkové divadlo,
konala sa šierka atď.

Dňa 22. decembra 1931 konala sa v miest. nachelka.
Bola namierená vzhľadom na "Kruštova; Sedrovcevní romance,"
rôzne básne a spevy. Pod štrankou: 50 párov najet
topánok od Bati, 27 párov nov. puncoch najet chlapčiek
a dievč. kosek, 15 spodkov, spústa veľa obuvní, ak
dobých plný stôl periva a kásky, mlieka. (+ 4 nov. diev. saty)

U správu sa dlho pred nachelkou ťu, nové kosek
a spodky, opravovali staré veľa, veľa dlho do noci. Chodily
úč. učiteľky aj niektoré paničky. Každý robil s ohromným ochu-
tením. Keď, cesta do mesta byla trnitá. Tiedni učiteľka
skúmali domáce pomaly uč. uč., najmä najet pak navrho-
vali, čo kto potrebuje. Správa chodil od triedy ku triede, sám
detour meral nohy a znovu sa presvedčoval, či skutočne má
topánky a iné veľa potrebuje, lebo sú mal skúsenosti z min.
roku, keď sa dávalo iba najbiednejším uč. uč., preto
vážne mu bolo vyžúbené, že vedoval spravodlivo, akokoľko

o rozdelení otedy tiež rozhodoval celý nábor.
Itak, akonáhle sa rozmišla správa, že škola bude
niečo rozširovať, začal v obci nevyhľadný ruch. Každým
dňom, ráno, cez obed, večer procesie ľudí chodili k ná-
stetom a hlavne k správcovi, ktorému nedali pokoj ani
skoro ráno, keď ešte spal, ani v nedeľu. Dlhú dobu po-
menovali, že neprichádzali nikdy tí najbiednejší, ba-
niaci, nemajúci nič okrem svojich rúk, alebo vdov s ma-
lou alebo väčšou penziou, ale vždy, takí ľudia, ktorí
majú malé gazdovstvá, ktorých baníctvom bolo iba
nedbajúcim zamestnaním, alebo ľuďmi, ktorí mali niečo, dosť
slušné zdroje príjmov. Tí však chudobní boli presvedčení,
že nábor chce im pomôcť, jedine spravodlivo a preto ne-
prichádzali. ~ Ukážky z rozprávok: „Ja mi jak to
rozširovajú, táto bohatá?! Lem čul, že totému x. y. ma-
ruvili a jemu netreba dáti, bo on tak chudobný, jak
aj ja. Ja ja mám troja děti do školy, už druhú
zimou chodja do štátny a esú mihda nič nedustaly!“
Jedna zo románok: „Ja lem prišel, ruvili, skere taty bohatá,
bo lem čula, že juskovi onomu, jeho chlapcovi ruvili
a jemu ni a ja odavira?! Jemu netreba dáti, bo on
se lem taký robi, on hvori, že nemá ditom čo jisti dáti
a grubo ruzdávom predava, heb' ich má.“ ~ Iný obraz:
„Lem se prišel s nimi dohvárati, bo lem čul, že mujeho
chlapca vybeli, že ja bohatý, ruvili, ta to nie pravda,
ale totý x. y. naj nič nedajú, bo ona penzia má, naj
pucni dobi, ona v pepuli má rlaté ruby, jak ona priše
dáv pyštati, juj treba v fuzk vylepiti a do... kopnuti,
naj si ide sa Eganom, ktoroho ni time sa fajira.“
Takýchto „logických“ výpovedí bolo čítá nerádne množ-
stvo a že aj hubých množiek sa nástetom dostalo, netreba písať.

Niktoro' rachna' vrazu pred manovanim detam dobre topanky a sady, uchovali, ponelali ich v nemocne roztahujich, inu' case deti vobec do školy nepúšťali a po dnujich detoch odkásali, "aby učitel' poslal bogami' z' graty, potom je len diti do školy púšťa." Deti najbiednejšie však mali najlepší škol. dochádzku, lebo ich rodičia, púšťali, majú hlavu obrúsenú. (Každý, kto nemá hujšiu radosť, je postupne prepúšťaný "čudkinec," trebárs by len porúšal so súrodých kumpáč.)

Dňa 21. decembra 1939 úver išiel sa v správu aby uč. sbor, aby vopred rozobehol školy, ktoré dariať neboli podlené a preskúmal znovu, kam treba a kam nie sa ráchleto nových informácií, ktoré každý zbíral, ako sa dalo, v číhkov atd., len aby sa malo pokračovať spravodlivo. Učiteľia sa rozchádzali až po 1/2 3. hod. rannej, mysliev, že všetko bude v poriadku.

Dáno, dňa 22. decembra kanaly sa posledné prípravu ku škol. beniedke a nachelke a tu správca školy bol rýchle volaný k telefónu v kancelárii bñ. úradov - a tam : "Tu obvodný notariát Štrumpachy. .... Na súťažnom komisijnáhom zasadnutí mimo iné bolo apelované proti tomu, že ste pri nachelke nepravodlivo pokračoval, preto, že obec sa vám pripela, dal ste všetko "koloniáram." Že púšťať práve vedúceho, máte vec ospravedlniť a ak sa ešte dá napraviť." Musel tedy s pohútaním správca konštatovať, že notariát mácej svoj ľudom necharakterným, ktorí takýto podlosti dopúšťajú sa preto, že boli v nachelky po prívom vyhlásení, nemajúci ani spravidlivosť vobec mysliev, ako selemčlennému uč. sboru. Nachelka sama, že sa ešte len bude konať a okrem topánok, nemôhol nikto vedieť, kto čo dostane, lebo sa o tom rozhodovalo behom poslednej noci a je, "kolonia" patrí tiež k obci.

Kto videl potom levičku a nedičku ten
na oien dojem nikdy nezabudne. Pri detochých výstu-
poch pre mnohonásobné poriadanie o poriadok a klud,
dospelí ľudia sa napohli do predu, škol. deti adok-
čili do zadu, takže tieto nič nevideli, ani nepočuli,
medzi sebou sa rájonne portievali veseľnou mlouvou,
ako : „Netuškej sa, ty hováda jedno sprste, bo ti doraz
jednu v pyak vylepim !“ a druhý alebo druhá : „No, no,
lábe, kúkaj samara staroho, aj ty prišol pytati ?,
tobyj by mali narrati, enas, ty, hujake jedon starj ?“
Taketo jadrué výrazy smične ratielaly do hlások
prednárajúnych deti. ~ Pórem, čert výnimkam, boli
aj takí ľudie, ktorí so esakryjme očima ku mýchému
pivierali a s nevyjatonou vďačnosťou im uriče dáčky pri-
jímali. ~ Tedi potom nakonce malo byt' rozobané
niekolko veci, ktoré vžit. sbor pre malú hospodstvu (velni ope-
barane šatstva) neodváčil si nixkomu prideliť, nastala ho-
tova ročka. ~ Všetci nítaha sa zylonili, že v čivote nič
podobného nevideli a hrome sa obdivovali pívicovi Pochonkemu
ako máce s takým nadšením pracovat', keď miestne pomery
a hlavne ľudie tak dobre pozná. Pórem, aj on bol velmi
sklamany a usnal, že je škoda čo dobrého tu robit'. Je ale
isté, že musí sa byť ohľad na tých postojel, aby nelepeli
pre nevedomelost' druhých.

Velkanyj príjem na nedičku činil : 1. 777.20. Kč,
k čomu treba pomenovat', že obec. šk. Plovinky a chudobné
školaštna šk. Plov. dali po 200.- Kč, žys. Plovinky a chud. šk. po
100.- Kč, tedy alkóm obe obe dali iba 600.- Kč a ak velké
píaso pri rozoblovaní si osvojvaly ! ~ K cudích dárcov
oblično uvést' : Vojenské šatně p. pluku 28. so štatistikoch 100.- Kč,
a 20 kg šatstva a obuvi, B. Heiker, hatmajster + Palešník 50.- Kč,

báňsky radca r. v. ing. Frant. Krause so Sp. N. Vár 25.-šl., ďalej
„Bata“ v. s. tlin 50.-šl., Col. Lev. knie, Divina v Tur. H. Markus,
53 kg staršieho šatstva. [Dovest Čl. Č. K. 126.60 šl., - miestny.]

Miestna zbierka vymerala 625.-šl. na hotovosť, okrem
toho tiež aj množstvo šatstva a obuvi, pečiva, mlieka atď.
(Týkať sa to v ústoch pri „Hlavné kniže dno“ so šk. r. 1931/32!)
Lútkové divadlo vymeralo 200.60 šl. (Predstavenie lit. divadla
s veľkou obľubou navštívovani obyvateľia Kolonie, tí však po
restavení práce v baniach nemohli si venovať ani tých pár
hodín na lútkové. Urobila teda, škola pokus s lútkovým
v obvi, v gric. kat. škole. Že dopadyl neprišiel, čo na 3 osoby,
nikto. Zvedavých bolo spústa za dverami, vydržali tam stáť
celý večer a rebroniť o to, aby boli opustení rotarma, repla-
tív 1.-šl., pres to, že veľkú risku je každému známy, nechal
nikto, že nemá. V hostincoch, bolo to v nedeli, bolo veľa, čo
na pálenku bolo. ~ Nechať sa vstup ochyť na lit. divadlo,
znamenaloby to koniec škol budovy, jak by bola preplnená.)

Týdanky, spojené s vied. nachelkou, činily 1.766.-šl.,
rýchlo ponechaný v hotovosť - 11.20 šl.

Sto je dare narnacene, vidno, že tunajší ľud potrebuje
mnoho a mnoho výchovy a vzdelania, čomu najlepšie
môže odpomáhať riadne vyzbrojená škola, ktoré rovné od
tých najmladších, staviť sa majú púť trde hlavy.

8/VI. 932.

Alvin
Sainz

Do minuvých murela byť škola pre oujky riadne sa-
tvorená. Prvé otvorenie bolo odt. 6. januára do 19. jan., ktoré lebo
bolo potom prečlenená o ďalších 10 dní. Len pri niekoľkých prípadoch
vyskytly sa komplikácie, a ostávajú bol púť nemoci ľahky.

Školní budova během zimy rychle se rozpadala a tak správa školy zrušil volného času a obléhl osobně technickému oddělení v levoči ako je škol. inspektorát v Horních, že stav škol. budovy zrušené, takže je gric. kat. škola, která po-
máhala této škole, je neudržetelná, ohrožuje bezpečnost
dětských životů. Po několika týdnech přišel školu přezírat
inženýr techn. odd. p. ing. Lehán, který řekl, že stav škol.
budovy je neudržetelný, podal o tom hlášení, ale něčeho zanedbal.

Dnem 15. marca 1932 začala při tom škole fungovat
mléčná kuchyně, financovaná křesťanskou péčí o mládež v Jel-
nici. To živi. dně dostávalo 138 dětí po 1/4 l. teplého mléka
a 10 dkg chleba. Přev. péčí přispělo obcím 1. 995.75 Kč a
obce 250 Kč. Dnem 22. srpna t. r. mléčná kuchyně byla
zrušena, lebo počet stravovaných ne tak malý obnos byl
velký. Převzatou mléč. kuchyní byl křesťanskou péčí
mládež p. farář Eugen Štěrba, pokladníkovi ze školy, Mikuláš
Podhorský a zastupov. okres. úřadu p. ob. lékař dr. Mikuláš Za-
hradský. Jako poradce měl být přivolaný do star. komise
starosta a zastup. míst. hrom. úřadu. Dne 18. februara
1932 byla se o 1/5 hod. odp. star. komise v št. bud. škole,
kde čítal celý 7 členný nást. sbor. Za obce tři. j. Zs.
Horníky přišlo asi po 5 člensk. obec. zastupitelstva, celkem 10.
Tito paní ne přišli ushovorání, ako sa majú dít, nebais este
dobře uvedeli, o čí vlastne ide a quati jedou po duhou:
„Len čel, že majú čakať dítom rozdávat jisti, ta len
eato přišel, mají, že by nie tak spraviť, ako ne viliju,
ale keď má poradok buti, ta naj si parujitaju, keď
jednou, tak karotomu.“

Při farář se snažil zrušit, že ide len o pomoc
dětem, které hladují, učít o děti barmice, kterých rochie
nemají skem ložet nik nič, ale nepochvil. Jednou osvětu

rastupca obe pána farára odpravil: "Dni, páni velkomocný,
nejčistia, bo my tu rastupci obe. Tu čo oni myslia, že my
gaedove bohati, oni dobri rajci, že našo grunty, sitke porok
het, do Iglova (G. N. tri), na toke porokky, čo sme poharali.
Tak tieba yraniti, že by s karcoto domu das dvojo diti (zelo dity)
podstavaly, že by nichto nepojil, že jomu kvoda. To
tatyur kancasom, vermi rajci rajdy na chubak a ichi dra-
dovati a napytajti rajci telo, že stypri rajdy, nicu popredovati a
piatu pre sebe ochabiti. Tak, veru. A este puolpary podstavajti
(pau. piatli: slabosty 10-ke a hajebnny rodina 30-ke, mesacne!)
a my ni, ba to ni nie po poradku, bo aj na nas proba."

Učitelia boli ypravcom školy tieh vopred uporomeni, že ra-
stupci obe nelustiti chet roemne pojednivat a preto vsetci si do-
neshi memoaby svojich deti s porucankami, spravujimi na rekha-
de vlastnej vypraveti karcotoho detata, či sa doma do zyka rajci,
či maji doma kraj, koz, etc. Po dlhom pojednavani,
(lepšie povedane, po behapustku kriku), zacato sa prisudevat, komu
dat a komu nie. Treba porucamenat, že rastupci ku Stonok si
poumati o mnoho skinejše a spravodlivejšie než est. G. Stonok.
Učitelia citali memoí svojich deti a keď obecni páni nicčo estijili,
alebo inde memoati, prednesli aj svoju porucanku. Tak sa y stalo,
keď sa pristo na deti pitomneho ctca s V. H. L., porucanky matka
boly odhlasne. Staršie tri deti (s navoche rodico) povedali matke,
že sa ni dramo dobre nenajedly, nemajti nič, ani kraj ani koz.
Najmladsi, s T. trioty, puenal, že nicja s kraj a že byve
a hly, keď nechce dost jest. Pitomny, obe po odhlasur vy-
mluvani sa musel priemat, že najmladsi ym hovorit pravdu. Dely
sa stalo, že starosta V. H. - P. odšel na chvilku s trioty a medii-
tyur davto aj na jeho deti. Cten obec. rastup. L., pred chvilku
popisany, svager starosta, so slosti, že to tak s nim daprato,
ykvical se svagraj nepitomnosti, že aj on má s kraj, jedna

dokonce je už se minulého týždňa delila. Keď sa starosta J. mátl, bol dobáraný, už má kravy a mlieko pre deti. Tým dobehl: „to bym mal.“ Starosta M. Hainock R. svojho kolegu a povolania upozornil, že ho švager vyradil, aby ďalej neorganizoval a tu on: „A hej, pravdu hovíš, to sa mi jest krava v sobotu delila.“

Pojednanie trvalo len do 1/2 11. hod. v noci, keď sa všetci presadili svoje, hneď to, že bolo prijaté dvoch mlieko 1 a 2 detem gardovským a katolíckom domom ako aj detem banským, romákom mierom. Správca školy, však ešte osobne do Jelince a presadil, že obec má uvereľniť o veľa pojednaní more a vybrať deti k šarovaniam, ktorých rodičia sú celkom chudobní a nemajú ani jedinú kravu.

To je zase ukážka, ako sa dá medzi huzajmami ľuďom pracovať.

82. nariadením pána prezidenta J. G. Masaryka dňa 7. mája boli ustanovené benediktom, na ktorej škole deti pred ročními (ektonie) prijaté učiu a lásku k hlase štátu.

Dňom 31. marca 1932 bol porobavený služby na hnu škole výpom. uč. Karol Pokorný, ktorému bolo rozhorené miesto novému kol. doc. učiteľovi Janu Tajtakovi, ustan. vým. referátu miano zo dňa 14. II. 1932, č. 5 351/II-32., pracujúcemu se z vojny. Kol. H. Pokorného už sba nerad strácal pre jeho milú povahu.

It zase nič o stave škol. budov. Keď už po návšteve p. inžiniera techn. odd. v Levici má nepriehľadalo, poriadal správca školy miest. čechické staniam, aby ona podala hlásenie o stave školy a to celú see rusine vyjchlo. Dňa 8. apríla 1932 púta komisia, ktorá mala riešiť školský stav budov a zároveň pojednať o vyvolstvení porobku k škole novej školy. Komisia ihneď drevennú škol. budovu a gric.

kat. ľud. škole z bezpečnostných dôvodov úradne zatvorené, a dočastane potlačil výmer okres. úradu v Jelinci, č. 3.119/32 z 8. IV. 1932. (Výmer o vyhlásení poverenia č. 2694/32 z 8. IV. 1932.)

Pre školu konštrukcia v ten istý deň mala 3 učebne a síce na kolínii, 2 v „Košeli“ a 1 v „Princoráte“, ktoré s učňami, post. koncernom, ktorá zostala k povereniu nestály, mala škola opäť k dispoz. 4 učebne. Rozmery však ukazujú, že škola musela byť uzavretá, len to je dobie, že deti nie sú dozrievané na svete, ako tomu bolo prv. I. k. = 30 m², II. k. = 32 m², III. k. = 44.75 m², IV. k. je priľis veľká, - 100.75 m². S tým nadväzujú 3 učebne, ktoré - ralo. - Hlava nových miestností mala 14 dní a tak mala každá trieda behom tej doby po 3 polhodinách výučby, I. a I. a) po 4 polhodinách. Ustanovením sa štát ľud. školy z úradne zatvorenej budovy gréc. kat. školy po nestal nestatstoké lavice, lebo lavice v gréc. kat. škole sú majetkom cirkev. škol. stálie a keď škola stáliej do nových miestností odoprela poriadok (pre vlastné deti, ktoré sú veľmi rozkolené v štát. škole!).

Spomienka na dražden. M. D. Stefanika konala sa dňa 5. mája 1932 v „Princoráte“ ako aj „Sútok matiek“ tam bol pre nepríjemné počasie dňa 5. júna t. r. zadržaný. Štátna škola sa konala v rámci benedik. táto podnietka sa škola pre špecifické pomery občanov nemohla poskytnúť. Poriadok aby škola aby sa dával pomero trnuli, keď sa dalo povedať: „Nechajte si porady a dajte nám chleba!“ Tak je tomu tu a bude ešte horšie, keď sa škola v miest. zariadení nečinne pracovať.

Dňa 10. mája 1932 v cel' svet. obci zúčastnil. k. škol. výučby parady v Štrumpach, kde mal spr. školy M. Pochovský na vyrazenie p. štát. inšpektora praktický výstup v I. k. miestnej školy a vo dňoch 17. až 20. mája 1932 cel' obci navštívil školské kurzy v Jelinci, kde prednášali výučbu pracovníci na poli

pedag. Dňa 30. mája b. r. saiel si opäť celý ú. sbor do
Lone vyslechnúť prednášku nášeho propagátora reformy
školy dra. V. Pichodu z Prahy.

Dni. ú. študentskýhúnglová, r. Knapová nastúpila dňom
1. júna 1832 materskú dovolenú, ktorá jej trvala do 31. aug. 1832.
Karol Pokorný, býv. v. r. dobrovoľne sa podujal zastupo-
vanie pomenutej matky, bezplatne. Urobil tak jevuk preto,
aby nastobudnut väčšiu skúsenosť a po druh, aby zastal ú. sbor,
ktorej by bol musel menovanú zastupovať. P povolenie zastupo-
vania, (hoci bezplatne), musel N. P. podať kolkozanú riadosť!

Školské matiek mal byť opäťe zastávaný v rámci banického
majálesu koncom mája. Majáles bol stále odrokovany, škola chae-
la tedy matke matiek zastávať sama, (ale) v júnade, ale pre
nepriaznivé poranie dosto k tomu až 5. júna b. r. (Pomenutej ú.
sbor ne šlune predchádzajúcej.)

Dňa 8. júna 1832 vykonal ján škol. inšpektor M. Lúček
na hnu škole úradnú predhadku. Závady riadne, iba ú.
sbor sa pancroval na škol. dohadku, ktorí nemohú sbeť,
lebo okrem úrad. hnu zykšaných roškov veľmi nesturo,
veľice mierne a to ešte len, na papieri, preto, že ú. sbor
bolo podanie náchať klárenie. Pán inšpektor pusbil, že zjedna-
nepranu.

Školský rok pomaly prebehnuť. Zápis na šk. r. 1832/33
konat sa vo dňoch 28. a 30. júna.

Karlovské niekoľko obárka, ktoré dostatočne
osvetľujú školské pomery

Drevená škola, fotografovaná od severozpadnej strany
v januári 1932. * Základné, nové brvno, sú celkom vyhrnuté
odpadlo. * Prehrnutá stena pod tarchou strechy sa začala vyvalovať,
mútnyria omietka v kabniete odpadla, takže veľkými otvormi
prechádzaly do kabnietu rôzne veci, ako pi, masky atď.

Tento obrázok predstavuje učebnu „Pod koncomom“. Učebná budova
je celá čistá, ktorá sa tu každému robí, kým je žiak, učiteľ a
učiteľ. Učebná koncomom celkom zanúva a voda sa potom vyliava po okolí
zanúva. Či kto náhodou musí ísť chodiť po celí zime.

Grič. kat. ľud. škola, fot. v januári 1932.
 Keby bolo možné rýchlo vybudovať, hlavne učebňu,
 to by bol skvost! Keby strop bol spadnutý, okná do zá-
 hrady vyprázdnené, v podlahe sú diery, atď. Občanovia sú však
 toho názoru, že by sa malo postaviť na starú školu patro, čím by pri-
 študly 2 učebne a to stačilo muža, keď inokedy stačila 1 učebňa pre obe
 obce. Kolonizátori nech však si urobia školu na kolonizátori sčasti.

Grič. kat. ľud. škola so dvorom, fot. v januári 1932.
 (Nápis na stene, ako je napísané, pochádza z r. 1918.
 V tejto škole býval do r. 1929 gr. k. kantor učitel a po vyhorení školy
 ost. r. 1929 do r. 1932 grič. kat. farár!)

Stará šk. budova za 2 měsíce
po ú. srovnání.

Stará šk. budova od sev. str.
před ú. srovnáním.

Uč. sbor na výletě 29. V. 1933
v Sp. Lohovci.

17. IV. 33. 1. uč.
sboru
srazení

